

POSTANOWIENIE Nr 15/16
KOMISARZA WYBORCZEGO w WARSZAWIE
z dnia 6 września 2016 r.

w sprawie odrzucenia wniosku o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Jabłonna przed upływem kadencji

Na podstawie art. 24 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 400), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 9 sierpnia 2016 r. mieszkańców Gminy Jabłonna, o którym mowa w art. 22 przedmiotowej ustawy, złożonego w dniu 9 sierpnia 2016 r. przez Pełnomocnika Inicjatora Referendum Agnieszkę Dorotę Pytlewicz o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Jabłonna przed upływem kadencji Komisarz Wyborczy w Warszawie postanawia:

odrzucić wniosek.

UZASADNIENIE

W dniu 17 czerwca 2016 r. wpłynęło do Komisarza Wyborczego w Warszawie powiadomienie z dnia 10 czerwca 2016 r. o zamiarze przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania Wójta Gminy Jabłonna.

W dniu 9 sierpnia 2016 r. w Krajowym Biurze Wyborczym Delegatura w Warszawie, siedzibie Komisarza Wyborczego w Warszawie, z zachowaniem ustawowego terminu, został złożony przez Panią Agnieszkę Dorotę Pytlewicz Pełnomocnika Inicjatora Referendum, wniosek grupy mieszkańców Gminy Jabłonna – o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Jabłonna przed upływem kadencji.

Wniosek zawierał informację o spełnieniu obowiązków wskazanych w art. 13 ust. 1 i 3 powołanej ustawy.

Do wniosku dołączono karty z podpisami osób popierających wniosek. W obecności pełnomocnika wszystkie arkusze zostały ponumerowane i ostemplowane pieczęcią Komisarza Wyborczego w Warszawie.

Stwierdzono 158 arkuszy na których, według oświadczenia pełnomocnika, złożonych zostało 1450 podpisów osób popierających referendum.

Zgłaszającą poinformowano, że pełnomocnik inicjatora referendum bądź upoważniona przez niego osoba, mogą być obecni przy sprawdzaniu złożonych wykazów podpisów. Na wniosek zgłaszającej ustalono, że rozpoczęcie badania wykazów podpisów rozpocznie się w dniu 23 sierpnia 2016 r.

I. Art. 4 pkt 1 ustawy o referendum lokalnym określa wymogi poparcia wniosku mieszkańców w sprawie przeprowadzenia referendum. Wniosek o przeprowadzenie referendum złożony w imieniu mieszkańców musi być reprezentatywny dla mieszkańców danej jednostki samorządowej. Musi więc uzyskać poparcie odpowiedniej liczby mieszkańców. Referendum lokalne przeprowadza się na wniosek co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy.

Zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego uprawnionych do głosowania ustalana jest na koniec kwartału poprzedzającego złożenie powiadomienia o zamiarze przeprowadzenia referendum.

Na podstawie meldunku kwartalnego rejestru wyborców Gminy Jabłonna za I kwartał 2016 r. (tj. na dzień 31 marca 2016 r.) liczba mieszkańców uprawnionych do głosowania objętych rejestrem wyborców wynosiła 13.204 osoby. W związku z tym, odpowiednia liczba mieszkańców popierających wnioski referendalne (10%) to 1321 osób.

Zasady udzielenia poparcia inicjatywie referendalnej zostały określone w ustawie. Zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy mieszkaniec jednostki samorządu terytorialnego popierający wnioski o przeprowadzenie referendum podaje na karcie nazwisko, imię, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL, potwierdzając wymienione dane własnoręcznym podpisem. Wszystkie określone w tym przepisie dane osobowe są ważne, muszą więc być kompletne, ponieważ służą do identyfikacji osób popierających wnioski i ułatwiają weryfikację tego poparcia.

Państwowa Komisja Wyborcza w Uchwale z dnia 7 maja 2012 r. w sprawie wytycznych i wyjaśnień w sprawie referendum lokalnych dotyczących odwołania organów jednostek samorządu terytorialnego (M.P. z 2012 r. poz. 353) wskazała, iż:

- a) imię i nazwisko muszą być podane w pełnym brzmieniu,
- b) adres zamieszkania obejmuje: nazwę miejscowości oraz nazwę ulicy i numer domu (mieszkania), w miejscowościach, w których nie ma ulic konieczne jest wskazanie numeru domu. Nie będzie uznane za adres wpisanie tylko nazwy miejscowości,
- c) podanie wadliwego numeru PESEL powoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie,
- d) brak podpisu obywatela obok umieszczonych danych, oznacza, że poparcie nie zostało udzielone.

Naczelny Sąd Administracyjny w orzeczeniu z dnia 20 marca 2012 r. sygn. Akt II OSK 281/12 wskazał, iż „kwestia zbierania podpisów poparcia w przypadku referendum lokalnego regulowana jest poprzez art. 14 ust. 4 ustawy o referendum lokalnym. Wszystkie wskazane w nim dane osobowe są istotne, dlatego muszą być kompletne, ponieważ służą do identyfikacji osób popierających wnioski i ułatwiają weryfikację tego poparcia, podpis i dane osobowe pozostają ze sobą ściśle powiązane i nie egzystują samodzielnie. Łącznie pełnią rolę identyfikatora osoby, która opowiedziała się za przeprowadzeniem referendum. Z tej przyczyny, w ocenie Sądu, za prawidłowy można uznać jedynie taki podpis, któremu towarzyszą dane określone w art. 14 ust. 4 ustawy. Rozróżnienie i oddzielenie od siebie pojęć „podpisu” i „danych osobowych” podpisującego dotyczy jedynie sfery językowej i nie można mu przypisywać decydującego znaczenia w zakresie wykładni pojęcia „prawidłowo złożonego podpisu”. Oba te elementy, w świetle brzmienia przepisu art. 14 ust. 4 ustawy o referendum lokalnym, są ze sobą powiązane i podpis sensu stricto nie egzystuje samodzielnie, musi być złożony wraz z określonymi w powołanym przepisie danymi osobowymi. Dla organu weryfikującego poparcie dla wniosku o przeprowadzenie referendum znaczenie mają zarówno podpis, jak i inne, ustawowo określone dane osobowe identyfikujące osobę udzielającą poparcia. Tak więc, w ocenie Sądu, aby podpis popierający inicjatywę referendum uznać za prawidłowy musi on zawierać nazwisko, imię, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL oraz własnoręczne potwierdzenie podpisem tych danych. Pod pojęciem adresu zamieszkania należy rozumieć wskazanie miasta, w którym zamieszkuje popierający inicjatywę obywatel, ulicę, numer domu i numer mieszkania”.

W celu sprawdzenia prawidłowości złożonych wykazów podpisów mieszkańców Dyrektor Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Warszawie wystąpiła do Wójta Gminy Jabłonna o udostępnienie bazy danych z rejestru wyborców Gminy Jabłonna.

W dniach 23 - 25 sierpnia 2016 r. w Krajowym Biurze Wyborczym Delegatura w Warszawie zostało przeprowadzone badanie złożonych wykazów z podpisami. W dniu 23 sierpnia 2016 r. przy czynnościach sprawdzających obecna była Pełnomocnik Inicjatora Agnieszka Dorota Pytlewicz, która odstąpiła od możliwości obserwacji czynności w dniach następujących.

Po sprawdzeniu złożonych wykazów zgodnie ze wskazanymi przepisami oraz weryfikacji danych w rejestrze wyborców, stwierdzono, iż łącznie złożone zostały 1433 podpisy, w tym: podpisów prawidłowych – 1236, a podpisów wadliwych – 197.

W liczbie 197 podpisów złożonych wadliwie stwierdzono:

- 2 - pozycje, gdzie nie został złożony podpis popierającego referendum,
- 70 pozycji, gdzie wadliwie został podany nr PESEL,
- 90 pozycji, gdzie popierający nie posiadał prawa wybierania w gminie Jabłonna,
- 25 pozycji, gdzie stwierdzono wielokrotnie udzielone poparcie przez jednego mieszkańca – „zdublowane” podpisy zostały nieuwzględnione,
- 10 pozycji, gdzie wadliwie podano imię lub nazwisko (nieczytelny lub niepełny wpis – inicjały);

Stwierdzono więc, iż ogólna liczba prawidłowo złożonych podpisów wyniosła **1236**.

II. Art. 13 pkt 1 i 3 ustawy o referendum lokalnym stanowi, iż Inicjator referendum, na swój koszt, podaje do wiadomości mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego przedmiot zamierzonego referendum, przy czym podanie do wiadomości w gminie następuje w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie.

Informacja o zamierzonym referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego zawiera uzasadnienie odwołania.

Należy zwrócić uwagę, iż powyższy przepis nakazuje (pod rygorem odrzucenia wniosku – art. 22 ustawy) inicjatorowi poinformowanie mieszkańców gminy o zamierzonym przeprowadzeniu referendum, a informacja ta powinna pojawić się przed złożeniem wniosku o przeprowadzenie referendum. Informacja ma charakter zarówno formalny jak i materialny. W wymiarze formalnym stanowi jeden z etapów procedury referendalnej, natomiast w wymiarze materialnym ma stanowić gwarancję, iż mieszkańcy będą mieli możliwość oceny zasadności referendum – przed złożeniem podpisu popierającego inicjatywę przeprowadzenia referendum – instytucji kosztownej dla gminy.

W dniu 9 sierpnia 2016 r. Inicjator referendum złożył wniosek do Komisarza Wyborczego w Warszawie o przeprowadzenie referendum, w którym stwierdził, iż został spełniony obowiązek wskazany w art. 13 ust. 1 i 3 Ustawy o referendum lokalnym. Z uwagi na ogólne stwierdzenie, pismem z dnia 10 sierpnia 2016 r. Komisarz Wyborczy w Warszawie zwrócił się do Inicjatora referendum o udzielenie wyjaśnień, co do sposobu spełnienia tego wymogu.

Pismem z dnia 12 sierpnia 2016 r. Inicjator referendum poinformował, iż obowiązek wskazany w art. 13 ust. 1 i 3 Ustawy o referendum lokalnym został spełniony w sposób:

- podanie informacji na portalach społecznościowych: jabłonna dla mieszkańców, goniec lokalny,
- podanie informacji w gazetach: „Goniec lokalny”, „Miejscowa”, „To i owo Legionowo”,
- umieszczenie informacji na tablicach gminnych,
- przekaz słowny.

Do pisma dołączono:

- egz. gazety „Miejscowa”,
- egz. gazety „To i owo Legionowo”
- informację z portalu Jabłonna dla mieszkańców,

- informację z portalu goniec lokalny,
- informację (plakat A-3) na tablice gminne.

Z przeglądu otrzymanego materiału wynika, iż zarówno w dołączonych gazetach, jak i wydrukach z portali społecznościowych informacja o zamierzeniu przeprowadzenia referendum lokalnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Jabłonna podana jest tylko w formie artykułów redakcyjnych oraz komentarzy internautów.

Dołączony plakat dotyczy tylko informacji o rozpoczęciu zbierania podpisów w sprawie referendum o odwołanie Wójta Gminy Jabłonna Jarosława Chodorskiego i że zbieranie podpisów potrwa do dnia 8 sierpnia 2016 r. – nie zawiera natomiast żadnej informacji uzasadniającej odwołanie. Nie podano również, kiedy i na których tablicach w Gminie Jabłonna plakat ten został zamieszczony.

Z informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Jabłonna wynika, że zwyczajowo przyjętym sposobem podawania do wiadomości mieszkańców Gminy Jabłonna ogłoszeń urzędowych jest umieszczanie ich na tablicach ogłoszeń w siedzibie urzędu oraz na stronie internetowej urzędu i w Biuletynie Informacji Publicznej. Ogłoszenia dotyczące wyborów i referendum dodatkowo umieszczane są na urzędowych tablicach ogłoszeń na terenie gminy. Wskazano także, iż do urzędu nie wpłynął wniosek inicjatora referendum dotyczący podania do wiadomości mieszkańców Gminy Jabłonna w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o przedmiocie zamierzonego referendum.

W dniu 26 lipca 2016 r., z polecenia Komisarza Wyborczego w Warszawie, pracownicy Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Warszawie dokonali wizytacji na terenie Gminy Jabłonna. Ustalono, iż na terenie Gminy Jabłonna wydawana jest lokalna gazeta oraz znajduje się kilka tablic ogłoszeniowych ogólnodostępnych oraz tablica przy Urzędzie Gminy z informacjami dla mieszkańców. Na tablicach nie stwierdzono jakiegokolwiek informacji dotyczącej inicjatywy referendalnej. Także w udostępnionych w Urzędzie Gminy Jabłonna egzemplarzach lokalnej gazety nie znaleziono żadnego ogłoszenia, zamieszczonego przez Inicjatora referendum.

Z powyższego wynika, że Inicjator nie sporządził informacji o zamiarze przeprowadzenia referendum wraz z uzasadnieniem oraz nie podał jej na własny koszt do wiadomości mieszkańców.

Komisarz Wyborczy uznaje, że złożony wniosek nie spełnia wymagań ustawy w zakresie obowiązków wskazanych w art. 13 ust. 1 i 3 powołanej ustawy.

Reasumując:

Ustawa o referendum lokalnym określa, jakie wymogi musi spełnić inicjator referendum, by referendum zostało przeprowadzone – m.in. kto może wystąpić z inicjatywą referendalną, obowiązek podania do wiadomości mieszkańców gminy informacji o zamiarze przeprowadzenia referendum - z podaniem uzasadnienia, ustala treść kart z podpisami poparcia przeprowadzenia referendum.

Do zadań komisarza wyborczego należy sprawdzenie, czy inicjator referendum spełnił wymogi określone w ustawie. Komisarz wyborczy postanawia o przeprowadzeniu referendum z inicjatywy mieszkańców, jeżeli wniosek mieszkańców spełnia wymogi określone w ustawie, bądź odrzuca wniosek, w którym stwierdził niedające się uznać uchybienia, a także, jeżeli inicjator referendum nie wywiązał się z obowiązków wskazanych w art. 13 ust. 1 i 3 ustawy.

Pełnomocnik Inicjatora referendum do wniosku dołączyła zadeklarowane 158 list zawierających wg jej wiedzy 1450 podpisów.

W zakresie przeprowadzonych czynności Komisarz Wyborczy ustalił, iż Pełnomocnik Inicjatora Referendum złożyła 1433 podpisy, z czego 197 podpisów nie spełniło wymogów ustawy. Tak więc, liczba prawidłowych podpisów wyniosła **1236**.

Zgodnie z art. 4 ustawy, referendum przeprowadza się na wniosek co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy, co w przypadku Gminy Jabłonna stanowi 1321 osób. Ustalona liczba prawidłowo złożonych podpisów mieszkańców popierających wniosek referendalny nie spełnia więc wymogów art. 4 pkt 1 ustawy.

Mając na uwadze również i to, że w ocenie Komisarza Wyborczego w Warszawie Inicjator referendum nie podał w sposób wystarczający i zgodny z wymogami określonymi w art. 13 w/w ustawy informacji o przedmiocie zamierzonego referendum, należy uznać, że wniosek nie spełnia ustawowych wymogów.

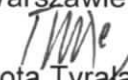
Na podstawie art. 22 ust. 4 i 5 ustawy wniosek o przeprowadzenie referendum lokalnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Jabłonna zasługuje na odrzucenie.

Mając powyższe na uwadze postanowiono jak na wstępie.

Pouczenie

Na podstawie art. 26 ustawy na postanowienie Komisarza Wyborczego w Warszawie odrzucające wniosek o przeprowadzenie referendum, Pełnomocnikowi Inicjatora Referendum służy skarga do sądu administracyjnego – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego postanowienia.

Komisarz Wyborczy
w Warszawie

Dorota Tyrała

otrzymują:

1. Agnieszka Dorota Pytlewicz – Pełnomocnik Inicjatora Referendum,
2. Jarosław Chodorski – Wójt Gminy Jabłonna,
3. a/a